

ПРОТИРІЧЧЯ У РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Доротюк Ольга Геннадіївна
науковий співробітник відділу
профільного навчання
Інституту педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Анотація: Процес переходу освіти на компетентісну орієнтацію є складним та проблемним в реалізації. Протиріччя, які неминуче супроводжують цей процес, та шляхи їх вирішення розглядає автор у даній статті. Автор спирається на власні дослідження у викладенні матеріалу.

Ключові слова: протиріччя, компетентність, педагогічні ситуації, методи, дослідження

Компетентісно орієнтоване навчання змінило методи і результати навчання у середніх освітніх закладах. Як відомо, інновація має свої позитивні і негативні сторони. Педагогічні інновації відносяться до типу соціальних, що означають процес оновлення сфер життя людини в реорганізації соціуму.

Така реорганізація вимагає від педагогів нових знань, умінь, методів викладання та вміння вирішувати несподівані і неочікувані задачі. Звідси виникає одне із головних протиріч між новими вимогами до професійної компетентності та педагогічним досвідом вчителя. Крім того, протиріччя виникають в різному тлумаченні і індивідуальному усвідомленні терміну «компетентність».

Протиріччя, які з'являються у школярів в процесі засвоєння знань можна сформулювати наступним чином:

– поміж теоретичними знаннями і практичним умінням ці знання застосовувати;

- поміж вимогами по формуванню компетентностей і можливостей учнів ці вимоги зрозуміти та діяти відповідно;
- поміж декларуванням етичних норм для учнів та власною поведінкою педагогів.

Ці та інші протиріччя проявляються у педагогічних ситуаціях, і деякі вдається розв'язати, а інші вимагають вивчення, аналізу і розробки наукових методів по їх вирішенню.

«Цей процес практично нескінченний і підтверджує ту тезу, що педагог і учні знаходяться в процесі власного розвитку і сам процес навчання, як і процес педагогічної взаємодії, не стоїть на місці»[1].

Наші дослідження показали, що в кожному освітньому закладі виникають додатково і інші протиріччя, але не скрізь їх визначають і усвідомлюють педагоги.

Розв'язанню їх сприяють позитивний емоційний фон педагогічної взаємодії, адекватне співвідношення вимогливості та довіри до учнів, узгодженість змісту навчання з методами викладання. «Успіх роботи педагога залежить не тільки від змісту але й від форми викладення.

Навіть гарні думки не завжди дійдуть до дітей, якщо вони погано виражені.» [2] У складних проблемних ситуаціях адаптивні процеси учнів повинні забезпечуватись комплексом заходів.

Висновки: Протиріччя у освітньому компетентісно орієнтованому процесі неминуче буде присутнім між новим і старим, як етап розвитку. На вчителів лежить відповідальність за їх вирішення.

Без їх свідомої допомоги «наші школи будуть щорічно випускати потоки безпорадних людей» [3].

Для забезпечення гармонійного навчального процесу, педагогам потрібно:

- розробляти нові методи, засоби, форми навчання;
- проводити дослідницьку роботу;
- впроваджувати результати дослідження в практику.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Белухин Д.А. Личностно-ориентированная педагогика в вопросах и ответах. М., 2006, - 312 с. (с.241)
2. Гоноболин Ф.И. О некоторых психических качествах личности учителя. Хрестоматия по психологии. М., 1997, -528 с.. (с.488)
3. Гатто Дж. Фабрика марионеток. Исповедь школьного учителя. М., 2006, -128 с. (с.31)